

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

NÁLEZ

Ústavného súdu Slovenskej republiky

V mene Slovenskej republiky

II. ÚS 55/2023-48

Ústavný súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu Ľuboša Szigetiho (sudca spravodajca) a sudcov Jany Laššákovej a Petra Molnára v konaní podľa čl. 127 Ústavy Slovenskej republiky o ústavnej sťažnosti sťažovateľky obchodnej spoločnosti **GPA Kováč, s. r. o.**, Partizánska 1280/10, Dubnica nad Váhom, IČO 36 682 152, zastúpenej URBAN GAŠPEREC BOŠANSKÝ, s. r. o., advokátska kancelária, Havlíčkova 16, Bratislava, v mene ktorej koná advokát a konateľ JUDr. Ondrej Urban, MBA, proti postupu Okresného súdu Trenčín v konaní vedenom pod sp. zn. 16 C 160/2016 takto

r o z h o d o l :

1. Postupom Okresného súdu Trenčín v konaní vedenom pod sp. zn. 16 C 160/2016 **b o l i p o r u š e n é** základné právo sťažovateľky na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a podľa čl. 38 ods. 2 Listiny základných práv a slobôd a právo na prejednanie záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd.
2. Okresnému súdu Trenčín **p r i k a z u j e** v konaní vedenom pod sp. zn. 16 C 160/2016 konať bez zbytočných prietáhov.
3. Sťažovateľke **p r i z n á v a** náhradu trov právneho zastúpenia **493,10 eur**, ktorú **j e** Okresný súd Trenčín **p o v i n n ý** zaplatiť právnemu zástupcovi sťažovateľky do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto nálezu.
4. Vo zvyšnej časti ústavnej sťažnosti **n e v y h o v u j e**.

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavná sťažnosť sťažovateľky a skutkový stav veci

1. Sťažovateľka sa ústavnou sťažnosťou doručenou ústavnému súdu 7. decembra 2022 domáha vyslovenia porušenia svojho základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a podľa čl. 38 ods. 2 Listiny základných práv a slobôd (ďalej len „listina“) a práva na prejednanie záležitosti v primeranej lehote

podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) postupom Okresného súdu Trenčín (ďalej len „okresný súd“) v konaní vedenom pod sp. zn. 16 C 160/2016 (ďalej len „napadnuté konanie“). Sťažovateľka navrhuje, aby ústavný súd prikázal okresnému súdu konať v napadnutom konaní bez zbytočných prietáhov, priznal jej finančné zadosťučinenie 5 300 eur a náhradu trov konania na účet jej právneho zástupcu. Ústavný súd vo veci sťažovateľky naposledy rozhodol uznesením č. k. I. ÚS 212/2022-25 zo 14. apríla 2022, ktorým jej v poradí tretiu ústavnú sťažnosť na postup okresného súdu v napadnutom konaní odmietol ako zjavne neopodstatnenú.

2. Uznesením č. k. II. ÚS 55/2023-19 z 8. februára 2023 ústavný prijal ústavnú sťažnosť na ďalšie konanie v celom rozsahu.

3. Z ústavnej sťažnosti vyplýva, že sťažovateľka v procesnom postavení žalovanej v 1. rade je stranou sporu o náhradu škody na zdraví a náhradu nemajetkovej ujmy v peniazoch z titulu nesprávne poskytnutej zdravotnej starostlivosti. Napadnuté konanie sa začalo podaním žaloby 7. novembra 2016 a do dňa podania ústavnej sťažnosti v ňom nebolo prijaté rozhodnutie v merite veci.

II.

Argumentácia sťažovateľky

4. Proti postupu okresného súdu v napadnutom konaní podala sťažovateľka túto ústavnú sťažnosť, v ktorej argumentuje:

a) Celková dĺžka napadnutého konania v trvaní vyše 6 rokov bez čo i len neprávoplatného rozhodnutia v merite veci na súde prvej inštancie je zjavne neprimeraná, odrážajúca neefektívny a nesústreďený postup súdu, v dôsledku čoho je napadnuté konanie poznačené zbytočnými prietahmi.

b) Sťažovateľka pripúšťa čiastočnú zložitosť konania, avšak uvedený spor nemožno podľa jej názoru považovať za tak právne a fakticky zložitý, aby jeho zložitosť odôvodňovala doterajšiu dĺžku konania. Z hľadiska správania sťažovateľky neexistujú žiadne okolnosti, ktoré by mali byť osobitne zohľadnené na jej ťarchu pri posudzovaní otázky, či a z akých dôvodov došlo v tomto konaní k zbytočným prietahom. V napadnutom konaní je sťažovateľka aktívnou stranou sporu, rešpektuje pokyny súdu a dodržiava súdom stanovené lehoty na predloženie vyjadrení.

c) Sťažovateľka namieta nečinnosť okresného súdu v úseku konania od nariadenia znaleckého dokazovania uznesením z 11. januára 2022 do dňa podania tejto ústavnej sťažnosti, keď súd ani nenariadil ďalší termín pojednávania, čo nepochybne ovplyvnilo celkovú dĺžku konania. Znaleckej organizácii bol poskytnutý časový priestor troch mesiacov odo dňa prevzatia spisu na vypracovanie znaleckého posudku, pričom lehota bola dodatočne predĺžená do 31. augusta 2022. Znalecký posudok č. 32/2022 vypracovaný spoločnosťou LEGE ARTIS znalecká organizácia, s. r. o., bol súdu doručený až 30. septembra 2022. Medzi uznesením o ustanovení znaleckej organizácie a doručením samotného posudku sťažovateľke uplynulo 8 mesiacov a 19 dní, pričom v tomto období súd nevykonal žiadny iný úkon okrem toho, že znaleckej organizácii predĺžil lehotu a odročil pojednávanie, ktoré sa malo konať 27. septembra 2022 z dôvodu nedoručenia znaleckého posudku včas. V súvislosti s nevypracovaním znaleckého posudku v stanovenej lehote do 17. apríla 2022 a predĺžením lehoty na jeho vypracovanie zo strany súdu do 31. augusta 2022 sťažovateľka

okresnému súdu vyčíta, že nevyužíva zákonné prostriedky na efektívnejšie vedenie sporu. Zároveň podľa vyjadrenia sťažovateľky bolo v konaní uskutočnených viacerých súdnych pojednávaní (napr. pojednávanie zo 14. februára 2019 a 30. januára 2020), ktoré ale nevedli k vydaniu meritórneho rozhodnutia a zároveň boli odročované zo strany súdu bez relevantného odôvodnenia.

d) Predmetný spor má pre sťažovateľku značný význam tak v rovine ekonomickej, satisfakčnej, ale tiež spoločenskej, pretože sťažovateľka napriek tomu, že v konaní vystupuje ako právnická osoba, je de facto lekárom – fyzickou osobou, dôchodcom, poskytujúcim zdravotnú starostlivosť, pričom súdny spor mu spôsobuje značné psychické nepohodlie a ako žalovaný musí znášať svoju procesnú pozíciu.

e) Sťažovateľka podala 31. júla 2018, 27. júna 2019 a 23. júla 2020 sťažnosť na prietahy predsedovi súdu, avšak ani tieto sťažnosti nemali na postup okresného súdu žiaden vplyv.

III.

Vyjadrenie okresného súdu a replika sťažovateľky

III.1. Vyjadrenie okresného súdu:

5. Okresný súd k ústavnej sťažnosti po chronologickom zrekapitulovaní priebehu konania uviedol, že v konaní sa postupuje plynule, bez období nečinnosti, a to ani krátkodobej. K dĺžke konania prispela skutočnosť, že v priebehu konania bol 16. marca 2020 vyhlásený výnimočný stav, ktorý bol následne uzneseniami vlády rozširovaný, ale tiež i počet subjektov na oboch stranách konania a účasť intervenienta, ktorí v napadnutom konaní aktívne predkladajú svoje vyjadrenia a navrhujú vykonanie ďalších dôkazov, čo si vyžadovalo opakované doručovanie ich vyjadrení navzájom. V zmysle vyjadrenia okresného súdu je predmetný spor zložitý nielen z procesného, ale aj zo skutkového hľadiska, keďže v danej veci boli vyhotovené tri znalecké posudky, ktorých stanovená lehota vypracovania bola na základe žiadostí znaleckých organizácií opakovane predlžovaná, a to s odôvodnením ich zaneprázdnenosti. Súd pri doručení žiadosti o predĺženie lehoty na vypracovanie znaleckého posudku objektívne nemal inú možnosť, len takejto žiadosti vyhovieť, a to najmä z dôvodu rozpracovania znaleckých posudkov. Zároveň v napadnutom konaní vyplynula potreba výsluchu znalcov, pričom táto skutočnosť prispela k predĺženiu konania, keď k určeniu termínu pojednávania bolo potrebné vyjadrenie predvolávaných znalcov tak, aby im takto určený termín pojednávania vyhovoval a mohli sa ho vzhľadom na svoju pracovnú zaneprázdnenosť zúčastniť súčasne. Z týchto dôvodov považuje ústavnú sťažnosť za neodôvodnenú.

III.2. Replika sťažovateľky:

6. Sťažovateľka vo svojej replike uviedla:

a) Z chronologického prehľadu úkonov vyplýva, že okresný súd bol v istých časových úsekoch nečinný, a to najmä v roku 2020, napríklad od 10. marca 2020 do 25. júla 2020, pričom v tomto roku nevykonával žiadne úkony smerujúce k odstráneniu právnej istoty, keď len preposielal vzájomné vyjadrenia žalobcov a žalovaných, a teda vykonával administratívne úkony.

b) Skutočnosť, že v danom spore došlo k zrušeniu, resp. odročeniu pojednávania až 12-krát a konanie ako celok trvá ku dňu podania repliky 6 rokov a 4 mesiace a stále nie je rozhodnuté

v merite veci, má sama osebe za následok porušenie práva sťažovateľky podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a podľa čl. 38 ods. 2 listiny a podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru.

c) Tvrdenie okresného súdu, že k dĺžke konania prispel počet subjektov a účasť intervenienta, je zavádzajúce, keďže žalobcovia majú spoločného právneho zástupcu, ktorý za nich predkladá vyjadrenia a taktiež sa tomuto spoločnému právnomu zástupcovi doručujú vyjadrenia protistrany. Počet subjektov, ktorým je potrebné doručovať vyjadrenia, je tak možné ustáliť na štyroch.

d) Poukazujúc na judikatúru ústavného súdu, hodnotiacu vznik zbytočných prietahov v súvislosti so znaleckým dokazovaním, uviedol, že postup okresného súdu bol pasívny, v dôsledku čoho došlo k neprimeranému predĺženiu konania o podstatné časové obdobie a nepochybne tak došlo a naďalej dochádza k zásahu do označených práv sťažovateľky.

e) Aj keď okresný súd vykonával úkony, vzhľadom na stav konania ako takého je postup okresného súdu neefektívny a neúčinný, nesmerujúci k meritórnemu rozhodnutiu vo veci samej, a preto poznačený zbytočnými prietahmi.

IV.

Posúdenie dôvodnosti ústavnej sťažnosti

7. Ústavný súd podľa § 58 ods. 3 zákona č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) upustil v danej veci od ústneho pojednávania, pretože po oboznámení sa s ústavnou sťažnosťou a so stanoviskami účastníkov konania dospel k názoru, že od neho nemožno očakávať ďalšie objasnenie veci.

8. Podstatu ústavnej sťažnosti sťažovateľky tvorí námietka, že v dôsledku neefektívneho postupu okresného súdu došlo v napadnutom konaní k vzniku zbytočných prietahov, pričom zároveň celková dĺžka napadnutého konania je neprimeraná, odôvodňujúca vyslovenie porušenia základného práva sťažovateľky podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a čl. 38 ods. 2 listiny, ako aj práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru.

9. Ústavný súd si pri výklade základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov garantovaného v čl. 48 ods. 2 ústavy a čl. 38 ods. 2 listiny osvojil judikatúru Európskeho súdu pre ľudské práva (ďalej len „ESLP“) k čl. 6 ods. 1 dohovoru, pokiaľ ide o právo na prejednanie veci v primeranej lehote, preto v obsahu týchto práv nemožno vidieť zásadnú odlišnosť (napr. II. ÚS 55/98, I. ÚS 132/03, IV. ÚS 302/2020).

10. Pri posudzovaní otázky, či v súdnom konaní došlo k zbytočným prietahom v konaní, a tým aj k porušeniu základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy (čl. 38 ods. 2 listiny) a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru, ústavný súd v súlade so svojou doterajšou judikatúrou (I. ÚS 22/2016) spravidla zohľadňuje tri základné kritériá, ktorými sú (i) právna a faktická zložitnosť veci, o ktorej súd rozhoduje, (ii) správanie účastníka súdneho konania a (iii) postup samotného súdu. V súlade s judikatúrou ESLP v rámci prvého kritéria ústavný súd prihliada aj na predmet sporu (povahu veci) v posudzovanom konaní a jeho význam pre sťažovateľa (I. ÚS 19/00, II. ÚS 32/02). Podľa uvedených kritérií posudzoval ústavný súd aj ústavnú sťažnosť sťažovateľky.

11. Pokiaľ ide o kritérium, ktorým je právna a faktická zložitnosť veci, ústavný súd konštatuje, že konanie o náhradu škody na zdraví a náhradu nemajetkovej ujmy v peniazoch je bežnou súčasťou rozhodovacej činnosti súdov. V posudzovanej veci okresný súd zakladá obhajobu doterajšieho

postupu okresného súdu v napadnutom konaní práve na tvrdení skutkovej a procesnej zložitosti veci. Ústavný súd toto tvrdenie okresného súdu čiastočne akceptuje a v tejto súvislosti konštatuje, že rozhodnutie súdu v danom prípade závisí od posúdenia skutkových okolností, ktoré si vyžadovali odborné znalosti, preto bolo potrebné nariadiť časovo náročnejšie znalecké dokazovanie (vyhotovenie troch znaleckých posudkov, výsluchy znalcov), čo nepochybne zvyšuje stupeň skutkovej náročnosti prejednávanej veci. Čo sa týka zmienenej procesnej zložitosti konania, v konaní vystupujú štyria žalobcovia a dvaja (pôvodne traja) žalovaní. Ako ústavný súd usúdil už vo svojom uznesení č. k. IV. ÚS 74/2021-45 z 9. februára 2021, ktorým v poradí prvú ústavnú sťažnosť sťažovateľky odmietol, mierne zvýšenú faktickú zložitost' v dotknutom konaní možno konštatovať aj vzhľadom na počet subjektov na oboch stranách konania a účasť intervenienta, ktorí v napadnutom konaní aktívne predkladali svoje vyjadrenia a navrhovali vykonanie ďalších dôkazov, čo si vyžadovalo opakované doručovanie ich vyjadrení navzájom. Okresný súd tiež musel rozhodnúť o zastavení konania proti pôvodne žalovanému v 1. rade, navrhovanej zmene žaloby, ako aj o pokračovaní v konaní s právnym nástupcom žalovaného v 2. rade a o pristúpení intervenienta do konania na strane žalovaných.

12. V rámci posúdenia druhého kritéria používaného na hodnotenie prípadných zbytočných priet'ahov v súdnom konaní ústavný súd nezistil žiadne také okolnosti, ktoré by signalizovali nedostatočnú aktivitu či súčinnosť zo strany sťažovateľky ako strany sporu, avšak vysoká aktivita sťažovateľky charakterizovaná početnosťou, ako aj obsahovým rozsahom podaní jej advokáta tiež znamená, že sťažovateľka musí počítat' s tým, že konanie sa vzhľadom na rozsah jednotlivých podaní predĺži.

13. V súvislosti s hodnotením samotného postupu všeobecného súdu ako tretieho kritéria ústavný súd bez potreby reprodukovania vykonaných úkonov poukazuje na obsah uznesení ústavného súdu vo veciach sp. zn. IV. ÚS 74/2021, I. ÚS 451/2021 a I. ÚS 212/2022, v ktorých bol predmetom posúdenia ústavného súdu priebeh napadnutého konania do 9. februára 2022 (deň doručenia v poradí tretej ústavnej sťažnosti ústavnému súdu, pozn.) s prijatým záverom, že okresný súd v napadnutom konaní koná absolútne plynule a v jeho postupe ústavný súd nevzhlíadal nečinnosť či neefektívnu činnosť alebo pochybenia, ktoré by mali za následok vznik neodôvodnených priet'ahov.

14. Sťažovateľka v rámci svojej ústavnej sťažnosti namieta vznik zbytočných priet'ahov v súvislosti s vykonaním znaleckého dokazovania uznesením č. k. 16C 160/2016-1406 z 11. januára 2022, ktorým do konania ustanovil znaleckú organizáciu Lege artis znalecká organizácia s. r. o. V zmysle predmetného uznesenia bola znalecká organizácia povinná spracovať znalecký posudok v lehote 3 mesiacov od prevzatia spisu. Ústavný súd sa preto zameril na preskúmanie tohto úseku konania, pričom zistil, že znalecká organizácia prevzala podklady k vypracovaniu znaleckého posudku 17. januára 2022, a teda lehota na predloženie vypracovaného znaleckého posudku mala uplynúť 17. apríla 2022. Dňa 13. apríla 2022 znalecká organizácia požiadala o predĺženie lehoty na vypracovanie posudku do konca júna 2022. Okresný súd predmetnej žiadosti vyhovel a zároveň v dôsledku nevypracovania znaleckého posudku zrušil termín pojednávania nariadený na 28. apríl 2022 a stanovil nový termín pojednávania na 27. september 2022. Dňa 3. augusta 2022 znalecká organizácia opätovne požiadala o predĺženie lehoty na vypracovanie znaleckého posudku do konca augusta 2022. Aj tejto žiadosti okresný súd vyhovel. Následne okresný súd z dôvodu nevypracovania znaleckého posudku v stanovenej lehote opät' zrušil termín pojednávania nariadený na 27. septembra 2022. Vypracovaný znalecký posudok bol okresnému súdu doručený

30. septembra 2022. Na základe popísaného priebehu konania ústavný súd konštatuje, že postup okresného súdu v súvislosti so zabezpečením znaleckého dokazovania možno hodnotiť ako neefektívny. Okresný súd akceptoval dve žiadosti ustanovenej znaleckej organizácie na predĺženie lehoty na vypracovanie znaleckého posudku, a to napriek tomu, že v zmysle uznesenia z 11. januára 2022 mala povinnosť vypracovať znalecký posudok v lehote 3 mesiacov od doručenia spisového materiálu. Schopnosť vypracovať znalecký posudok v stanovenej lehote bola pritom so znaleckou organizáciou vopred odkonzultovaná a ňou potvrdená. Zo strany znaleckej organizácie došlo trikrát k nedodržaniu lehoty na vypracovanie znaleckého posudku, ku ktorému napokon došlo až po 8 a pol mesiacoch od vydania uznesenia o ustanovení znalca. Postup okresného súdu, ktorý akceptoval opakovanú žiadosť o predĺženie lehoty na vypracovanie znaleckého posudku, prispel k vzniku prietáhov v napadnutom konaní, keď v jeho dôsledku došlo k zrušeniu dvoch nariadených termínov pojednávania. Ústavný súd nemôže akceptovať obranu okresného súdu v tomto smere, že pri doručení žiadosti o predĺženie lehoty na vypracovanie znaleckého posudku objektívne nemal inú možnosť, len jej vyhovieť, z dôvodu rozpracovania znaleckých posudkov. Najmä v kontexte okolností prerokovávanej veci, konania trvajúceho na súde prvej inštancie v čase ustanovenia znaleckej organizácie už viac ako 5 rokov, okresný súd nebol povinný opakovanej žiadosti o predĺženie lehoty vyhovieť a mohol razantnejšie aplikovať také inštitúty, ktoré by viedli k urýchleniu konania a k možnosti rozhodnúť vo veci (napr. pohrozenie uloženia poriadkovej pokuty podľa § 102 Civilného sporového poriadku, prípadne uloženie poriadkovej pokuty).

15. Z ustálenej judikatúry, na ktorú v tejto súvislosti ústavný súd poukazuje, vyplýva, že všeobecný súd vzhľadom na jeho povinnosť organizovať procesný postup v súdnom konaní tak, aby sa čo najskôr odstránil stav právnej neistoty, kvôli ktorému sa naň fyzická osoba obrátila so žiadosťou o rozhodnutie, zodpovedá za adekvátne a účelné využitie procesných prostriedkov, ktoré mu na tento účel zákon zveruje (vrátane poriadkových opatrení), aj vo vzťahu k súdnemu znalcovi (IV. ÚS 31/05). Všeobecný súd v rozsahu svojej právomoci nesie zodpovednosť aj za zabezpečenie efektívneho postupu znalca pri vypracovaní znaleckého posudku (III. ÚS 111/01, III. ÚS 56/02, I. ÚS 38/2020).

16. V tomto smere je jednoznačný aj postoj ESĽP, podľa ktorého je za prietahy ustanoveného znalca spojené s predložením znaleckého posudku primárne zodpovedný konajúci sudca (pozri rozsudok ESĽP vo veci Capuano v. Taliansko z 25. 6. 1987, sťažnosť č. 9381/81, bod 32, rozsudok ESĽP vo veci Jurica v. Chorvátsko z 2. 5. 2017, sťažnosť č. 30376/13, bod 78).

17. Ústavný súd už konštatoval, že k porušeniu základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov môže dôjsť aj vtedy, ak konanie trvá (globálne) neprimerane dlhú dobu, a to bez ohľadu na to, či v posudzovanom prípade boli zaznamenané prietahy spôsobené postupom všeobecného súdu (IV. ÚS 74/2021)

18. Do času doručenia aktuálnej ústavnej sťažnosti od podania žaloby uplynulo 6 rokov a 1 mesiac bez vydania meritórneho rozhodnutia, ktoré môže byť perspektívne vydané najskôr 5. mája 2023, na nariadenom pojednávaní. Ústavný súd pritom už v uznesení č. k. I. ÚS 212/2022-25 zo 14. apríla 2022 upozornil, že je nanajvýš žiaduce vydanie aspoň prvoinštančného meritórneho rozhodnutia v čo najkratšom čase. Na základe uvedeného ústavný súd, zohľadňujúc predovšetkým doterajšiu neprimeranú dĺžku napadnutého konania bez toho, aby okresný súd vo veci meritórne rozhodol, a tiež neefektívny postup prejavujúci sa v nedostatočnom využití procesných inštitútov smerujúcich

k urýchleniu konania, sa ústavný súd priklonil k záveru o tom, že okresný súd v napadnutom konaní porušil základné právo sťažovateľky na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a čl. 38 ods. 2 listiny a právo na prejednanie záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru (výrok 1 nálezu).

19. Vzhľadom na to, že napadnuté konanie nie je ku dňu vydania tohto nálezu právoplatne ukončené, ústavný súd podľa § 133 ods. 3 zákona o ústavnom súde okresnému súdu prikázal konať v napadnutom konaní bez zbytočných prietáhov (výrok 2 nálezu).

V.

Primerané finančné zadost'učinenie

20. Podľa § 133 ods. 3 písm. e) zákona o ústavnom súde ak ústavný súd ústavnej sťažnosti vyhovie, môže priznať sťažovateľovi primerané finančné zadost'učinenie, ak o to požiadal. Z § 123 ods. 2 zákona o ústavnom súde vyplýva, že ak sa sťažovateľ domáha primeraného finančného zadost'učinenia, musí uviesť rozsah, ktorý požaduje, a z akých dôvodov sa ho domáha.

21. Sťažovateľka sa domáha priznania finančného zadost'učinenia vo výške 5 300 eur, čo podľa nej zodpovedá spôsobenej ujme v pocitoch nespravodlivosti, neistoty a stresového vypätia.

22. Cieľom primeraného finančného zadost'učinenia je dovŕšenie ochrany porušeného základného práva v prípadoch, v ktorých sa zistilo, že k porušeniu došlo spôsobom, ktorý vyžaduje poskytnutie vyššieho stupňa ochrany, nielen vyslovenie porušenia, prípadne príkaz na ďalšie konanie bez porušovania základného práva (m. m. napr. IV. ÚS 210/04).

23. Pri určení primeraného finančného zadost'učinenia ústavný súd vychádzal zo zásad spravodlivosti, z ktorých vychádza aj ESLP, ktorý spravodlivé finančné zadost'učinenie podľa čl. 41 dohovoru priznáva so zreteľom na konkrétne okolnosti prípadu.

24. V prerokúvanom prípade podľa názoru ústavného súdu priznanie finančného zadost'učinenia vzhľadom na konkrétne okolnosti tejto veci do úvahy neprichádza, a to z dôvodu, že sťažovateľka sa na porušenie práva na prejednanie svojej záležitosti v primeranej lehote sťažovala aj v rámci konania pred ESLP (sťažnosť podaná 11. marca 2021, vedená ESLP pod č. 15052/21, pozn.), v ktorom Slovenská republika v rámci mimosúdneho vyrovnania jednostranným vyhlásením uznala porušenie čl. 6 ods. 1 dohovoru a zaviazala sa zaplatiť sťažovateľke 2 565 eur ako náhradu nemajetkovej ujmy a trov konania, čím podľa názoru ústavného súdu bola sťažovateľke dostatočným spôsobom kompenzovaná ujma vzniknutá v dôsledku porušenia jej práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru v napadnutom konaní. Z tohto dôvodu ústavný súd návrhu sťažovateľky na priznanie finančného zadost'učinenia nevyhovel (výrok 4 nálezu).

VI.

Trovy konania

25. Ústavný súd priznal sťažovateľke (§ 73 ods. 3 zákona o ústavnom súde) nárok na náhradu trov konania v celkovej sume 493,10 eur.

26. Pri výpočte trov právneho zastúpenia sťažovateľky ústavný súd vychádzal z vyhlášky Ministerstva spravodlivosti Slovenskej republiky č. 655/2004 Z. z. o odmenách a náhradách

advokátov za poskytovanie právnych služieb v znení neskorších predpisov [ďalej len „vyhláška“ (§ 1 ods. 3, § 11 ods. 3 a § 13a ods. 1 písm. a) a c) a § 16 ods. 3 vyhlášky)]. Základná sadzba odmeny za úkon právnej služby uskutočnený v roku 2022 je 193,83 eur a hodnota režijného paušálu je 11,63 eur. Sťažovateľke vznikol nárok na náhradu trov konania za dva úkony právnej služby uskutočnené v roku 2022 (prevzatie a príprava zastúpenia, podanie ústavnej sťažnosti ústavnému súdu). Trovy právneho zastúpenia, keďže advokát je aj platcom dane z pridanej hodnoty, sa v danom prípade podľa § 18 ods. 3 vyhlášky zvyšujú o 20 %. Výsledná suma, ktorú ústavný súd priznal sťažovateľke ako náhradu trov právneho zastúpenia, predstavuje 493,10 eur.

27. Úhradu za úkon právnej služby – stanovisko k vyjadreniu okresného súdu – ústavný súd sťažovateľke nepriznal, pretože právny zástupca sťažovateľky v tomto podaní uviedol skutočnosti, ktoré nemali vplyv na rozhodnutie ústavného súdu vo veci samej.

28. Priznanú náhradu trov právneho zastúpenia je okresný súd povinný uhradiť právnomu zástupcovi sťažovateľky (§ 62 zákona o ústavnom súde v spojení s § 263 Civilného sporového poriadku) označeného v záhlaví tohto nálezu v lehote dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto nálezu.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu ústavného súdu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 26. apríla 2023

Euboš Szigeti
predseda senátu